

مطابق با فتاوی
حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی مد ظله

فهرست نویسی پیش از انتشار: توسط انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)
مکارم شیرازی، ۱۳۰۵ -

رشته توضیح المسائل: مکارم شیرازی، قم: انتشارات امام علی
بن ابی طالب (ع)، ۱۳۹۴
۷۰۴ ص

ISBN: 978-964-533-235-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فایده

۱. فقد جعفری... رساله عملیه: ف. امام علی بن ابی طالب (ع)، ب. عنوان
۲۹۷:۳۴۲۲ BP ۱۸۳:۹۱:۷۰۵

ناشر دفتر
نوزدهمین نمایندگاه دین المللی کتاب تهران

سنة توضیح المسائل

حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (دامت برکاته)

تیراژ: ۱۰/۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴ ش

صفحه و قطع: ۷۰۴ صفحه؛ پالتویی

چاپ: سلیمانزاده

ناشر: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۳-۲۳۵-۶

قم - ابتدای خیابان شهدا - کوی آمار (۲۲) - پلاک ۵

تلفن: ۲۷۷۲۲۴۷۸ - دورنگار: ۲۷۸۴۰۰۹۹

www.imamalipub.ir

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۹ مقدمه ناشر

۱۹ چند تذکر لازم

تقلید / ۲۳

۲۳ تمام تقلید

طهارت / ۲۹

۲۹ اسامی

۲۹ آب جاری

۳۱ ۲. آب جاری

۳۱ ۳. آب جاری

۳۳ ۴. آب باران

۳۴ ۵. آب چاه

۳۵ احکام آنها

۳۷ احکام تخلی

۳۹ اسیراء

۴۱ مستحبات و مکروهات تخلی

۴۱ چیزهای نجس

۴۱ ۱ و ۲. بول و مدفوع

۴۲ ۳. منی

۴۳ ۴. مردار

۴۴ ۵. خون

۴۶ ۶ و ۷. سنگ و خوک

۴۶ ۸. کافر و کسانی که در حکم کافرند

۴۸ ۹. مسکر مایع

۴۹ ۱۰. آبجو

- ۵۰ ۱۱. عرق حیوان نجاستخوار
- ۵۰ عرق جنب از حرام
- ۵۱ راههای ثابت شدن نجاست
- ۵۲ اسباب سرایت نجاست
- ۵۵ احکام نجاستات
- ۵۷ مظهرات
- ۵۸ ۱. آب
- ۶۴ ۲. زمین
- ۶۵ ۳. آب
- ۶۶ ۱. استیلا
- ۶۷ ۵. نفوذ
- ۶۸ ۶. تلبس شدن
- ۶۸ ۷. انتقال
- ۶۹ ۸. اسلام آوردن
- ۶۹ ۹. تبعیت
- ۷۰ ۱۰. بر طرف شدن
- ۷۱ ۱۱. استبراء حیوان نجاستخوار
- ۷۲ ۱۲. غایب شدن مسلمان
- ۷۳ احکام ظرفها

وضو / ۷۶

- ۷۶ طریقه وضو گرفتن
- وضوی ارتماسی
- احکام وضوی ارتماسی
- دعاهاى وضو
- ۸۲ شرایط وضو
- ۸۶ احکام وضو
- ۹۲ اموری که باید برای آنها وضو گرفت
- ۹۴ اموری که وضو را باطل می کند
- ۹۴ احکام وضوی جبیره

غسل / ۹۸

۹۸ غسل‌های واجب

۹۸ ۱. جنابت

۹۸ احکام جنابت

۱۰۰ کارهایی که بر جُنب حرام است

۱۰۱ کارهایی که بر جُنب مکروه است

۱۰۱ احکام غسل جنابت

۱۰۲ اقسام و احکام غسل

۱۰۶ استحاض

۱۰۷ احکام من مستحاضه

۱۱۱ عادت

۱۱۱ احکام من حیض

۱۱۷ اقسام زن من حیض

۱۱۸ ۱. صاحب عادت و قیام و عدته

۱۲۰ ۲. صاحب عادت و نیت

۱۲۲ ۳. صاحب عادت عددی

۱۲۳ ۴. مضطربه

۱۲۳ ۵. مبتدئه

۱۲۴ ۶. ناسیه

۱۲۴ مسائل متفرقه حیض

۱۲۶ ۴. نفاس

..... احکام زن نفاس

..... ۵. من میت

..... احکام من میت

محتضر / ۱۳۱

۱۳۱ احکام محتضر

اموات / ۱۳۳

۱۳۳ احکام اموات

۱۳۵ ۶. غسل میت

۱۳۵	احکام غسل میت
۱۳۸	احکام کفن کردن
۱۴۰	احکام خنوط
۱۴۱	نماز میت
۱۴۳	دستور نماز میت
۱۴۵	مستحبات نماز میت
۱۴۶	احکام دفن
۱۴۹	مستحبات دفن
۱۵۴	نماز حشت
۱۵۵	احکام نبش قبر
۱۵۷	احکام تشییع
۱۵۸	مسئله‌های مستحب

تیمم / ۱۶۲

۱۶۲	موارد تیمم
۱۶۲	اول از موارد تیمم
۱۶۵	دوم از موارد تیمم
۱۶۶	سوم از موارد تیمم
۱۶۶	چهارم از موارد تیمم
۱۶۷	پنجم از موارد تیمم
۱۶۷	ششم از موارد تیمم
۱۶۷	هفتم از موارد تیمم
۱۶۸	بر چه چیزهایی می‌توان تیمم کرد؟
۱۶۸	طریقه تیمم کردن
۱۶۸	احکام تیمم

نماز / ۱۷۶

۱۷۶	اهمیت نماز
۱۷۸	نمازهای واجب
۱۷۹	نمازهای واجب یومیه
۱۷۹	نماز جمعه

۱۷۹	احکام نماز جمعه
۱۸۰	طریقه نماز جمعه
۱۸۲	اوقات نمازهای پنجگانه
۱۸۲	وقت نماز ظهر و عصر
۱۸۴	وقت نماز مغرب و عشا
۱۸۶	وقت نماز صبح
۱۸۶	احکام اوقات نماز
۱۸۹	ترتیب در میان نمازها
۱۹۱	نمازهای نافله (مستحب)
۱۹۳	وقت نافله های شبانه روزی
۱۹۳	نماز شب
۱۹۴	احکام قضا
۱۹۷	پوشش بدن در نماز
۱۹۸	شرایط لباس نمازگزار
۱۹۹	شرط اول - پاک بودن
۲۰۱	شرط دوم - غصبی نبودن
۲۰۲	شرط سوم - از اجزاء مردار نباشد
۲۰۳	شرط چهارم - از حیوان حرام گوشت نباشد
۲۰۴	شرط پنجم - طلابافت نباشد
۲۰۴	شرط ششم - از ابریشم خالص نباشد
۲۰۶	مواردی که نجس بودن لباس بایدن نمازگزار جایز است
۲۱۰	مستحبات و مکروهات لباس نمازگزار
۲۱۱	مکان نمازگزار
۲۱۱	شرط اول - مباح بودن
۲۱۳	شرط دوم - استقرار
۲۱۴	شرط سوم - توانائی انجام واجبات در آن محل
۲۱۵	شرط چهارم - تقدّم مرد بر زن
۲۱۵	شرط پنجم - بلندتر نبودن محلّ پیشانی از جای ایستادن

۲۱۶	مکانهایی که نماز خواندن در آنها
۲۱۶	مستحب یا مکروه است
۲۱۸	احکام و آداب مسجد
۲۲۲	اذان و اقامه
۲۲۳	مواردی که اذان گفتن ساقط می شود
۲۲۷	واجبات نماز
۲۲۸	۱. نیت
۲۲۹	۲. تکبیرة الاحرام
۲۳۱	۳. قیام
۲۳۴	۴. رکعت
۲۴۱	۵. رکوع
۲۴۵	سجود
۲۴۵	۵.۷. انواع و اقسام سجود
۲۴۵	احکام سجود
۲۵۰	چیزی که سجده بر آن واجب است
۲۵۲	مستحبات سجده
۲۵۲	مکروهات سجده
۲۵۴	سجده های واجب قرآن مجید
۲۵۵	۸. تشهد
۲۵۶	۹. سلام
۲۵۷	۱۰. ترتیب
۲۵۷	۱۱. موالات
۲۵۹	قنوت
۲۶۰	ترجمه نماز
۲۶۰	ترجمه سورة حمد
۲۶۰	ترجمه سورة قل هو الله
۲۶۱	ترجمه ذکر رکوع
۲۶۱	ترجمه ذکر سجود
۲۶۱	ترجمه تشهد

۲۶۱	ترجمه سلام
۲۶۱	ترجمه تسبیحات
۲۶۲	ترجمه قنوت
۲۶۲	تعقیبات نماز
۲۶۳	مبطلات نماز
۲۶۳	اول: از بین رفتن یکی از شروط نماز
۲۶۳	دوم: باطل شدن وضو
۲۶۴	سوم: دست بسته نماز خواندن
۲۶۴	چهارم: آمین گفتن
۲۶۵	پنجم: دست به قبله نماز خواندن
۲۶۵	ششم: حجاب نداشتن
۲۶۸	هفتم: حجاب نداشتن
۲۶۹	هشتم: گریه کردن
۲۶۹	نهم: بهیم خوردن صومعه نماز
۲۶۹	دهم: خوردن و آشامیدن
۲۷۰	یازدهم: شک
۲۷۰	دوازدهم: کم یا زیاد کردن رکعت
۲۷۰	اموری که در نماز مکروه است
۲۷۱	مواردی که شکستن نماز جایز است
۲۷۲	شکات نماز
۲۷۲	۱. شکهای باطل
۲۷۳	۲. شکهایی که اعتبار ندارد
۲۷۴	اول: شک بعد از محل
۲۷۴	دوم: شک بعد از سلام
۲۷۶	سوم: شک بعد از وقت
۲۷۷	چهارم: شک کثیر الشک
۲۷۸	پنجم: شک امام و مأموم
۲۷۹	ششم: شک در نماز مستحبی
۲۸۰	۳. شکهای صحیح

۲۸۲	مسائل متفرقه شکایات
۲۸۴	طریقه نماز احتیاط
۲۸۷	مواردی که سجده سهو واجب است
۲۸۸	احکام سجده سهو
۲۸۹	دستور سجده سهو
۲۸۹	قضای سجده و نشیء فراموش شده
۲۹۱	خلل در اجزاء و شرایط نماز
۲۹۲	نماز مسافر
۳۰۲	اول - رسیدن به وطن
۳۰۳	دوم - قصد اقامت ده روز
۳۰۶	سوم - قصد یک ماه بدون قصد
۳۰۷	خلل متفرقه نماز مسافر
۳۰۹	نماز قضا
۳۱۱	نماز قضا در حجر و حجره
۳۱۲	مواردی که نماز قضا بر پدر و مادر بر پسر بزرگتر واجب نیست
۳۱۳	نماز استیجاری
۳۱۶	نماز جماعت
۳۱۸	شرایط نماز جماعت
۳۱۹	اول - نبودن حایل
۳۲۰	شرط دوم - بلندتر بودن جای ایستادن امام و مأموم
۳۲۰	شرط سوم - نبودن فاصله میان امام و مأموم
۳۲۱	شرط چهارم - مأموم جلوتر از امام نایستد
۳۲۱	احکام جماعت
۳۲۱	شرایط امام جماعت
۳۲۷	ادامه احکام جماعت
۳۲۹	امور مستحب در نماز جماعت
۳۳۱	امور مکروه در نماز جماعت
۳۳۱	احکام نماز آیات

- ۳۳۴ دستور نماز آیات
- ۳۳۵ نماز عید فطر و قربان
- ۳۳۶ دستور نماز عید فطر و قربان
- ۳۳۷ مستحبات نماز عید فطر و قربان
- ۳۳۸ احکام نماز عید فطر و قربان

روزه/۳۳۹

- ۳۳۹ وجوب روزه
- ۳۳۹ نیت
- ۳۴۳ کارهایی که روزه را باطل می کند
- ۳۴۴ احکام کارهایی که روزه را باطل می کند
- ۳۴۴ خوردن و آشامیدن
- ۳۴۶ ایستادن
- ۳۴۶ ۳. است
- ۳۴۸ ۴. دروغ بستن به خدا و پیامبر ﷺ و امامان علیهم السلام
- ۳۴۹ ۵. رساندن غبار لایط به تن
- ۳۵۰ ۶. فرو بردن سر در آب (از نماز)
- ۳۵۱ ۷. باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح
- ۳۵۴ ۸. امانه کردن به مایعات
- ۳۵۵ ۹. قی کردن
- ۳۵۶ باقیمانده احکام مبطلات روزه
- ۳۵۷ کارهایی که برای روزهدار مکروه است
- ۳۵۸ مواردی که قضا و کفاره واجب است
- ۳۵۸ کفاره روزه
- ۳۵۹ احکام کفاره روزه
- ۳۶۲ مواردی که فقط قضا لازم است
- ۳۶۴ مواردی که قضا واجب نیست
- ۳۶۵ احکام روزه قضا
- ۳۶۸ احکام روزه مسافر
- ۳۷۰ کسانی که روزه بر آنها واجب نیست

- ۳۷۱ راه ثابت شدن اوّل ماه
 ۳۷۳ روزه‌های حرام
 ۳۷۴ روزه‌های مکروه
 ۳۷۵ روزه‌های مستحب
 ۳۷۶ کسانی که نمی‌توانند روزه بگیرند

خمس/۳۷۸

- ۳۷۸ موارد هفتگانه خمس
 ۳۷۸ احکام و موارد هفتگانه خمس
 ۳۷۸ ۱. نافع کسب و کار
 ۳۹۰ معدن
 ۳۹۲ ۳. شیخ
 ۳۹۴ ۴. مال حلال مخلوط به حرام
 ۳۹۵ ۵. راهزنان و غاصبانی که دست می‌آید
 ۳۹۷ ۶. غنای جنگ
 ۳۹۸ ۷. زمینی که کافر آن را از مسلمان می‌خرد
 ۳۹۹ مصرف خمس

زکات/۴۰۴

- ۴۰۴ احکام زکات مال
 ۴۰۴ شرایط واجب شدن زکات
 ۴۰۶ زکات غلات
 ۴۱۰ نصاب طلا و نقره
 ۴۱۳ زکات حیوانات
 ۴۱۷ نصاب گوسفند
 ۴۱۵ نصاب گاو
 ۴۱۷ نصاب شتر
 ۴۱۸ مصرف زکات
 ۴۲۲ مستحقین زکات
 ۴۲۴ نیت زکات
 ۴۲۵ مسائل متفرقه زکات

۴۲۹	زکات فطره
۴۳۲	مصرف زکات فطره
۴۳۴	احکام زکات فطره
۴۳۵	مسائل متفرقه زکات فطره

حج/۴۳۹

۴۳۹	حج و شرایط آن
۴۴۰	احکام استطاعت

خرید و فروش/۴۴۳

۴۴۳	معاملات واجب و مستحب
۴۴۳	احکام معاملات
۴۴۴	معاملات منووعه
۴۴۴	معاملات حرام و ابطال
۴۴۸	ربا
۴۴۹	احکام ربا
۴۵۱	شرایط خریدار و فروشنده
۴۵۲	شرایط جنس و عوض آن
۴۵۵	صیغه معامله
۴۵۶	خرید و فروش میوه‌ها بر درخت
۴۵۷	معامله نقد و تسویه
۴۵۸	معامله سلف و شرایط آن
۴۵۹	احکام معامله سلف
۴۶۰	خرید و فروش طلا و نقره
۴۶۱	مواردی که می‌توان معامله را فسخ کرد
۴۶۳	احکام خيارات
۴۶۵	مسائل متفرقه خرید و فروش

شرکت/۴۶۷

۴۶۷	احکام شرکت
-----	------------

صلح/۴۷۱

۴۷۱	احکام و شرایط صلح
-----	-------------------

اجاره/٤٧٤

٤٧٤	احكام اجاره
٤٧٦	شرايط اجاره
٤٧٧	مسائل متفرقة اجاره

مزارعه/٤٨٤

٤٨٤	شرايط مزارعه
٤٨٦	احكام مزارعه

مساقيات/٤٨٩

٤٩٠	شرايط مساقيات
٤٩٠	احكام مساقيات

محجورين/٤٩٣

وكالت/٤٩٥

جعله/٤٩٨

٤٩٩	شرايط جعاله
٤٩٩	احكام جعاله

قرض/٥٠٢

٥٠٢	شرايط قرض
٥٠٣	احكام قرض

حواله/٥٠٧

٥٠٧	احكام حواله
-----	-------------

رهن/٥١٠

٥١٠	شرايط و احكام رهن
-----	-------------------

ضمانت/٥١٣

٥١٤	شرايط و احكام ضمانت
-----	---------------------

كفالت/٥١٦

٥١٦	شرايط كفالت و كفيل
-----	--------------------

امانت (وديعه)/٥١٨

٥١٨	شرايط و احكام امانت
-----	---------------------

عاریه/۵۲۳

۵۲۳ احکام عاریه

ازدواج و زناشویی/۵۲۶

۵۲۷ دستور خواندن صیغه عقد دائم

۵۲۸ دستور خواندن صیغه عقد موقت

۵۲۸ شرایط عقد ازدواج

۵۳۰ عیوب فسخ نکاح

۵۳۱ گداهی از زنایی که ازدواج با آنان حرام است

۵۳۵ احکام عقد دائم

۵۳۷ احکام عقد موقت

۵۳۹ احکام عیوب فسخ نکاح

۵۴۲ مسائل متفرقه ازدواج

شیر دادن (رضاع)/۵۴۵

۵۴۶ احکام شیر دادن

۵۴۸ شرایط شیر دانی

۵۵۲ آداب شیر دادن

۵۵۲ مسائل متفرقه شیر دادن

طلاق/۵۵۴

۵۵۵ شرایط طلاق

۵۵۷ عده طلاق

۵۵۷ عده وفات

۵۵۹ طلاق بائن و رجعی

۵۶۰ احکام رجوع

۵۶۱ طلاق خلع

۵۶۲ طلاق مبارات

۵۶۳ احکام متفرقه طلاق

غصب/۵۶۶

۵۶۷ احکام غصب

اموال گمشده (لقطه) / ۵۷۱

۵۷۱ احکام اموال گمشده

ذبیح و شکار حیوانات / ۵۷۷

۵۷۷ احکام ذبیح و شکار حیوانات

۵۷۸ دستور ذبیح حیوانات

۵۷۹ شرایط ذبیح حیوانات

۵۸۱ دستور کشتن شتر

۵۸۲ مستحبات و مکروهات ذبیح

۵۸۴ شرایط شکار با اسلحه

۵۸۴ احکام شکار

۵۸۶ شرایط شکار با سگهای شکاری

۵۸۷ احکام شکار با سگهای شکاری

۵۸۸ صید سی

خوردها و آشامیدنیها / ۵۹۰

۵۹۰ حیوانات حلال و حرام گوشت

۵۹۱ اجزاء حرام حیوانات حلال گوشت

۵۹۱ خوردها و آشامیدنی حرام

۵۹۴ مستحبات و مکروهات غله خوردن

۵۹۵ مستحبات و مکروهات آشامیدن آب

نذر و عهد / ۵۹۶

۵۹۶ شرایط و احکام نذر و عهد

قسم خوردن / ۶۰۲

۶۰۲ شرایط قسم خوردن

۶۰۳ احکام قسم خوردن

وقف / ۶۰۵

۶۰۵ احکام و شرایط وقف

وصیت / ۶۱۰

۶۱۰ شرایط وصیت کننده

۶۱۱ احکام وصیت

ارث/۶۱۸

۶۱۸	طبقات ارث
۶۱۹	ارث گروه اول
۶۲۱	ارث گروه دوم
۶۲۵	ارث گروه سوم
۶۳۰	ارث زن و شوهر
۶۳۲	مسائل متفرقه ارث

دفاع و امر به معروف و نهی از منکر/۶۳۵

۶۳۵	احکام دفاع
۶۳۶	امر به معروف و نهی از منکر

مسائل جدید مورد نیاز/۶۳۹

۶۳۹	معاملات انکی و وقفهای قرض الحسنه
۶۴۱	سفته و چک
۶۴۳	معاملات عرفلی
۶۴۵	بیمه
۶۴۶	تلقیح (بارور نمودن زن)
۶۴۷	پیوند اعضا و تشریح
۶۵۰	مضاربه

مسائل عمومی مورد نیاز/۶۵۲

واژه نامه احکام/۶۶۰

۶۹۲	نگاهی گذرا بر زندگی پربرکت مرجع عظیم الشان حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مدظله)
-----	---

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

خداوند تبارک و تعالی

رساله «توضیح المسائل» که متن نخستین آن
بسیار مدتی از فضایی حوزه علمی قم در عصر مرحوم
آیه الله العظمی بروجردی - قدس سره - بر طبق فتاوی
ایشان تنظیم شد، گام مؤثری در طریق واضح ساختن
احکام فقهی، برای اولین بار، جهت عموم مردم بود؛
چرا که هم اصوات و بیچید مخصوص فقه که
رساله‌های پیشین مملو از آن بود در توضیح المسائل
وجود نداشت، و هم جمله‌بندی‌ها ساده و روشن، و در
عین حال دقیق و منسجم بود؛ و در عین حال، اثر
عمیقی در رغبت اقشار متدین نسبت به فهم مسائل
دینی گذاشت.

بعد از «معظم له»، مراجع بزرگ دیگر - کثر الله امثالهم -
نیز از آن متن استفاده کرده، با داخل نمودن فتاوی خود
در متن مزبور، همان سنت پسندیده را تعقیب کردند.
اما از آنجا که جمله‌بندی‌های کتاب برای فتاوی
مرحوم آیه الله العظمی بروجردی نهیته شده بود، با مرور
زمان و تلفیق با فتاوی بزرگان دیگر، ناهماهنگی‌هایی در

آن به وجود آمد و سلاست و انسجام نخستین را از دست داد، تا آنجا که در این اواخر قسمت قابل توجهی از «توضیح المسائل» دوباره شکل پیچیده به خود گرفت و فهم آن برای بعضی مشکل شد حتی در بعضی از موارد، شاید تناقضهایی در آن به وجود آمد.

۲. از سوی دیگر مشغله زیاد مراجع بزرگ، غالباً به آنها اجازه نمی داد که خودشان شخصاً تمام مسائل «توضیح» را بر فتاوی خود تطبیق و تغییرات لازم را در عبارات انجام دهند و این کار احیاناً زیر نظر فرد یا جمعی از قضای مورد اعتمادشان انجام می شد و پیداست که طرز کار و دقیق این فضلا با خود مراجع فرق بسیار داشت هرچند مرده از نظر سرعتی حجت بود.

۳. از این گذشته تغییرات تند و سریع جامعه سبب می شد مسائلی که در ابتدا در خارج شده بود و هنوز در آن به چشم می خورد از توضیح المسائل خارج گردد و در عوض مسائل مهم مورد ابتلاء و حایر به آن افزوده شود، تا جوابگوی نیازهای مردم مسلمانی در مسائل فقهی باشد.

در رساله حاضر این مشکلات بحمدالله برطرف گشته و توضیح المسائل به طرز شایسته تری عرضه شده است زیرا:

اولاً: با اصلاح کامل عبارات و بازنگری دقیق، سلاست و انسجام و هماهنگی به توضیح المسائل بازگشته است.

ثانیاً: حضرت آیه الله العظمی مکارم شیرازی شخصاً بر تمام مسائل نظارت داشته و متون «توضیح» را با فتاوی خودشان که در «تعلیقات عروة الوثقی» آمده تطبیق نموده و مسائلی را که در عروه نبوده، بر آن افزوده اند و تمام عبارات را اصلاح کرده اند.

ثالثاً: مسائل غیر مورد ابتلاء از آن حذف و مسائل مورد حاجت به آن افزوده شده است و ان شاء الله به صورتی در آمده که نفع آن عام و بهره گیری از آن برای همه امکان پذیر باشد.

خاتماً: ما به همه ما توفیق عمل به احکام اسلام و قرآن و سنت پر عمر اکرم علیه السلام و ائمه طاهرين علیهم السلام را عنایت فرماید و نسبت ما را خالص و در مسیر رضای خودش قرار دهد!

«ناشر»